علیه وسلم افضل المخلوقین والخلیفة الاکبر عن رب العالمین ولما تشرف بمدح کماله
ونسبه اخذ فی مدح ذاته فقال **وجهه** ابنه **محیا** ای وجه **کالشمس** فی
حال **سجی** مبتدا خبره کالشمس والجملة صفة لمحیا او حال منه
لتخصیصه بمناسبة ومثله هذا حدیث البخاری عن الربیع بنت معوذ لو رایته
لقلت الشمس طالعة وحدیث احمد والترمذی والبیهقی وابن حبان عن ابی هریرة فی
نکارة عنه ما رایت شیئا احسن من رسول الله صلی الله علیه وسلم کان الشمس تجری فی وجهه
وحدیث مسلم عن جابر بن سمرة وقال له قائل کان وجه رسول الله صلی الله علیه وسلم
مثل السیف فقال لا مثل الشمس والقمر وکما مستدیرا وبهذا یرد الرد علی من شبهه
بالسیف فی الطول والدقة جمع صفة الشمس من الاشراق والاضاءة وصفة القمر من الحسن
والملاحة وفی حدیث عند الترمذی والبیهقی کان فی وجهه تدویر ای تدلیل مع سهولة
خدیه وهو احلی ما یکون عند العرب وعلی هذا تقرر انهم یقصدون بالتشبیه بها اذا
من قول ابی نواس قال

• تنبه الشمس والقمر المنیر • اذا قلنا کانهما الامیر

• کان الشمس تغرب حیث تمسی • وان البدر یقصد السریر

تعرفوا ابی هلال بقلا وجهها قلا ترکیدة الکبد یرید ما یفوق التشبیه بالشمس
من حیث ان الفرح یملا نوره الارض اجمع کلما ما کانت الیه ویدرس کل من ملاقاه
فهو یجمع النور من غیر اذی ویمکن الناس من مشاهدته بخلاف الشمس فانها تغشی
البصر وتمنع من تمکن الریبة الیها ولک ان تقول لا یفوته لما علم ان مدار ان
وجه الشبه مراعا وصح فالتشبیه بالشمس مع عایة وجه الشبه بها ابلغ منه بالقمر فال
بقاء هو الذی جعل الشمس ضیاء والقمر نورا وشتان ما بینهما **اسفرت** مضی او ال
ابیضت واشرقت وانتصبت **عنه** ای بعضه عن ذلک المحیا او اضاء منجازا عن جمیعه
لیلة غرا ای بیضا بظهور نوره فیها وعقبها وهذا اولی جعل قال

الظهور

الظهور القرینها بنا علی انها لیلة ثانی عشر ولکونها من الغرر بنا علی انها لیلة ثانی الشهر
وغرته للاتیان کلا بن هشیم الاسدی لرسول الله صلی الله علیه وسلم فی فواتح الاول من الغرة
وهی بیاض فی وجه الفرس ثم کثر فی وجه الرجل حتی ابدل منه قوله **لیلة المولد**
اللام زمن الولادة وتبیحها امکانها وقلها هنا بعید نا الاحسن انه مصدر سمی ای لیلة
الولادة **الذی کان** ای دام واستمر علی حد کان الله غفورا رحیما **للدین** وهو
لغة الجزا واصطلاحا الشرع المبعوث به النبی الکریم وحدانیة بالوضع الالهی یسایق ذوی
العقول باختیارهم المحمود الی ما هو خیر لهم بالذات **سرور** ای فرح عظیم **بیومه**
والیوم فی عرف الفلکیین وقدر من طلوع الشمس فی عرف الشرع من طلوع الفجر
وازدهاء ای هذه اللیلة الغراهی لیلة الاذلک وانت اشرف سرور فلا جل ذلک سر
الزمن واهله الیوم الذی یبرزت فیه الهذا الوجود علی الوجه الاکمل وافتخر اوناها به
علی سایر الادیان والایام تغلیبا اضاف الناظم ظلام اللیل والبدر الی
الزمان فاحتمل ان یکون من الغایر بانه ولیلا واستدلوا بما رواه ابن السکن وحدیث
عثمان بن العاص عن امه فاطمة بنت عبد الله الثقفیة انها شهدت ولادة النبی صلی الله
علیه وسلم لیلا قالت فما لبثت ان نظرت الی البیت انور وانا نظر الی النجوم تدنو حتی
انی لاقول لتقعن علی وروا البیهقی ولم یذکر فیه الا النور وندی النجوم وتصریح
عایطة رضی الله عنها انها بذلک کما رواه الحاکم وان یکون الغایر بانه ولیلا نهارا وهو
ما یصرح به قوله الاتی تورمت الست بوضعه ابنه وهب وهذا هو الاصح کما صرح به
حدیث مسلم وغیره لکن یعکر بعده الفجر بما فی حدیث وان کان فیه ضعف لکن الضعیف فی الفضایل
والتناسب مجوز اتفاقا فمن الملق انه ولیلا اراد باللیل ما قبل طلوع الشمس او اراد
بنحو المجاورة ولیس فی روایة ان النجوم تدانت عنده ولا دنه الا یة ما یدل علی ان
ذلک کان قبل الفجر لانها تکون بعده النجم فیمکن تدانیها حینیذ بعد طلوع الشمس فرقا

Created with PDFsharp 1.2.1269-g (www.pdfsharp.com)